

RETTENS KENDELSE (Fjerde Afdeling)

31. januar 2006 *

I sag T-48/03,

Schneider Electric SA, Rueil-Malmaison (Frankrig), først ved avocats A. Winckler, M. Pittie og É. de La Serre, derefter ved M. Pittie og A. Winckler,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, først ved P. Oliver og F. Lelièvre, derefter ved P. Oliver og O. Beynet, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation, dels af såvel Kommissionens beslutning af 4. december 2002 om at indlede en grundig undersøgelse af fusionen mellem

* Processprog: fransk.

Schneider og Legrand (sag COMP/M.2283 — Schneider/Legrand II), dels af Kommissionens beslutning af 13. december 2002 om afslutning af kontrolproceduren vedrørende denne fusion,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET
I FØRSTE INSTANS (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, H. Legal, og dommerne P. Mengozzi og I. Wyszniowska-Białecka,

justitssekretær: E. Coulon,

afsagt følgende

Kendelse

Twistens baggrund

- ¹ I henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 af 21. december 1989 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EFT L 395, s. 1, berigtiget ved EFT 1990 L 257, s. 13, som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1310/97 af 30.6.1997 (EFT L 180, s. 1), herefter »forordning nr. 4064/89«) anmeldte Schneider Electric SA (herefter »Schneider« eller »sagsøgeren«) og Legrand SA, som er to selskaber med hjemsted i Frankrig, og som virker inden for sektoren for produkter til elektricitetsforsyning, den 16. februar 2001 Schneiders projekt om at afgive et offentligt ombygningstilbud på alle Legrands aktier (herefter »fusionen«) til Kommissionen.

- 2 Punkt 1.7 i skrivelsen, som de to selskabers bestyrelsesformænd udvekslede den 12. januar 2001, er affattet således:

»[...]

[Schneider] og Legrand gør deres bedste for at opnå Kommissionens tilladelse så hurtigt som muligt og respekterer endvidere følgende principper i forbindelse med Kommissionens undersøgelse af sammenslutningen af [Schneider] og Legrand:

[...]

- iv) Legrands bestyrelsesformand tilknyttes personligt udarbejdelsen af enhver løsning, som foreslås Kommissionen, særligt hvor sidstnævntes tilladelse til fusionen forudsætter gennemførelse af afståelser

- v) en hvilken som helst forpligtelse vedrørende Legrand, og navnlig enhver forpligtelse til afståelse af et eller flere aktiver (heriblandt selskabsandele), som Legrand eller et af dets datterselskaber besidder, kan ikke foreslås eller accepteres af et af disse selskaber uden forudgående aftale mellem Schneider og Legrands bestyrelsesformænd med henblik på at finde en løsning på en velafbalanceret afståelse mellem de to selskaber.

[...]«

- 3 Den 30. marts 2001 indledte Kommissionen den grundige undersøgelse af fusionen i henhold til artikel 6, stk. 1, litra c), i forordning nr. 4064/89.
- 4 Eftersom artikel 7, stk. 3, i forordning nr. 4064/89 tillader gennemførelsen af anmeldte offentlige ombytningstilbud på betingelse af, at stemmeretten, der er knyttet til de købte aktier, ikke udøves, fremsatte Schneider sit offentlige tilbud om ombytning af aktier den 21. juni 2001 og lukkede dette den 25. juli samme år.
- 5 Den 6. august 2001 afgav Commission des opérations de bourse meddelelse om det endelige resultat af det offentlige ombytningstilbud, Schneider havde afgivet på aktierne i Legrand. Det fremgik heraf, at Schneider havde erhvervet 98,7% af aktierne i Legrand, dog uden at kunne udøve de dertil svarende stemmerettigheder.
- 6 Efter to gange at have afvist de afhjælpningsforanstaltninger, Schneider havde foreslået med henblik på at gøre fusionen forenelig med fællesmarkedet, fandt Kommissionen ved beslutning af 10. oktober 2001, der blev vedtaget i henhold til artikel 8, stk. 3, i forordning nr. 4064/89, fusionen uforenelig med fællesmarkedet (herefter »beslutningen om uforenelighed«).
- 7 Efter anmodning indgivet af Schneider den 22. november 2001 traf Kommissionen den 4. december 2001 en beslutning, hvorved den i henhold til artikel 7, stk. 4, i forordning nr. 4064/89 gav Schneider dispensation til at udøve den stemmeret, der var knyttet til selskabets andele i Legrand, gennem en fuldmægtig udnævnt af Schneider og på de betingelser, som var fastsat i en af Kommissionen godkendt fuldmagtsaftale.
- 8 Den 10. december 2001 underskrev Schneider og den befuldmægtigede, Salustro Reydel Management, fuldmagtsaftalen.

- 9 Den 13. december 2001 anlagde Schneider sag ved Retten med påstand om annullation af beslutningen om uforenelighed (sag T-310/01).
- 10 Eftersom beslutningen om uforenelighed var blevet truffet efter sammenlægningen af de to virksomheder, vedtog Kommissionen den 30. januar 2002 i henhold til artikel 8, stk. 4, i forordning nr. 4064/89 en beslutning, der pålagde Schneider at skille sig af med Legrand inden for en frist på ni måneder, der udløb den 5. november 2002, uden at Schneider måtte udskille bestemte dele af Legrands aktiviteter (herefter »delingsbeslutningen«).
- 11 Den 18. marts 2002 anlagde Schneider sag med påstand om annullation af delingsbeslutningen (sag T-77/02) og indgav en begæring om udsættelse af gennemførelsen af denne retsakt (sag T-77/02 R).
- 12 Efter retsmødet vedrørende begæringen om foreløbige forholdsregler den 23. april 2002 bevilgede Kommissionen på Schneiders anmodning selskabet en forlængelse af fristen for gennemførelse af delingen af de to virksomheder indtil den 5. februar 2003.
- 13 Schneider frafaldt følgelig begæringen om udsættelse af gennemførelsen af delingsbeslutningen.
- 14 Schneider forberedte den salgsproces, der skulle iværksættes, i tilfælde af, at man ikke fik medhold i søgsmålene, idet man fandt, at det var umuligt at forlænge perioden med usikkerhed om Legrands fremtid ud over den 10. december 2002.

- 15 Den 26. juli 2002 indgik Schneider en aftale med et konsortium, der bestod af selskaberne Wendel Investissements og Kohlberg Kravis Roberts & Co. (herefter »Wendel/KKR-konsortiet«) om salg af Legrand (herefter »salgsaftalen«). Denne aftale, som skulle gennemføres senest den 10. december 2002, indeholdt en klausul, som gav Schneider mulighed for at annullere salget indtil den 5. december 2002 mod at betale en erstatning for aftalens opsigelse på op til 180 mio. EUR, i tilfælde af at Retten skulle annullere beslutningen om uforenelighed.
- 16 Den 12. september 2002 anmeldte Schneider det planlagte salg til Kommissionen.
- 17 Den 14. oktober 2002 erklærede Kommissionen det foreslåede salg foreneligt med fællesmarkedet.
- 18 Ved dom af 22. oktober 2002, Schneider Electric mod Kommissionen (sag T-310/01, Sml. II, s. 4071, herefter »Schneider I-dommen«), annullerede Retten beslutningen om uforenelighed.
- 19 I Schneider I-dommen præciserede Retten i præmis 464 og 465:

»I henhold til artikel 233 EF påhviler det Kommissionen at gennemføre de til nærværende annullationsdoms opfyldelse nødvendige foranstaltninger.

Gennemførelsesforanstaltningerne skal tage hensyn til de præmisser, som danner det fornødne grundlag for domskonklusionen (Domstolens dom af 26.4.1988,

forenede sager 97/86, 99/86, 193/86 og 215/86, Asteris m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 2181, præmis 27). De relevante præmisser i nærværende dom indebærer bl.a., i tilfælde af, at undersøgelsen af [fusionens] forenelighed med fællesmarkedet genoptages, at Schneider gives mulighed for at tilrettelægge sit forsvar på hensigtsmæssig vis for så vidt angår de berørte nationale sektormarkeder, med hensyn til hvilke den økonomiske analyse i [beslutningen om uforenelighed] ikke er blevet forkastet ved nærværende dom, og i givet fald at foreslå afhjælpningsforanstaltninger, som modsvarer de af Kommissionens klagepunkter, som forudgående er blevet præciseret af denne.«

- 20 Ved dom af 22. oktober 2002, Schneider Electric mod Kommissionen (sag T-77/02, Sml. II, s. 4201, herefter »Schneider II-dommen«), annullerede Retten som følge heraf delingsbeslutningen, eftersom den udgjorde en gennemførelsesforanstaltning af den annullerede beslutning om uforenelighed.
- 21 Kommissionen offentliggjorde i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* en meddelelse om genoptagelse af proceduren med kontrol af fusionen (EFT 2002 C 279, s. 22). I denne meddelelse blev det præciseret, at fristerne for undersøgelse ifølge artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 4064/89 ville løbe fra den 23. oktober 2002, svarende til den dagen efter domsafsigelsen i sag T-310/01 om annulatio af beslutningen om uforenelighed. Kommissionen angav på grundlag af en foreløbig undersøgelse og med forbehold af sin endelige stilling på dette punkt, at fusionen kunne falde ind under forordning nr. 4064/89, og opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til fusionen.
- 22 Ved skrivelse af 13. november 2002 oplyste Kommissionen Schneider om, at fusionen kunne skade konkurrencen på de franske sektormarkeder som følge af overlappningen af betydelige dele af Schneider og Legrands marked, af bortfaldet af deres konkurrenceforhold, af betydningen af de pågældende virksomheders varemærker, af den af Schneider og Legrand skabte virksomheds indflydelse på grossisterne og som følge af enhver konkurrents manglende mulighed for at undslippe det konkurrencepres, som Legrand udøvede før gennemførelsen af fusionen.

- 23 Den 14. november 2002 forelagde Schneider Kommissionen et forslag om afhjælpningsforanstaltninger med henblik på at ophæve overlappningen af Schneider og Legrands virksomhed på de berørte franske sektormarkeder.
- 24 Kommissionen iværksatte en markedsundersøgelse blandt Schneiders kunder og konkurrenter med henblik på at afprøve rækkevidden af de foreslåede afhjælpningsforanstaltninger. Fristen for besvarelse af de spørgeskemaer, der blev sendt som led i denne undersøgelse, var den 22. november 2002.
- 25 Ved skrivelse af 25. november 2002 bemærkede Schneider over for Kommissionen, at Kommissionens indvendinger i skrivelse af 13. november 2002 var upræcise med hensyn til deres art og rækkevidde og på ingen måde godtgjorde en konkurrencebe-grænsende virkning på de berørte markeder, da der ikke var foretaget en undersøgelse af fusionens virkning marked for marked. Endvidere var de generelle betragtninger, Kommissionen fremførte, modbevist af de faktiske omstændigheder. Schneider afviste derfor de af Kommissionen fremsatte indvendinger.
- 26 Schneider supplerede sine afhjælpningsforanstaltninger ved nye forslag den 27. og herefter den 29. november 2002.
- 27 Ved dom af 29. november 2002 traf Cour d'appel de Versailles afgørelse vedrørende en anke af en afgørelse om foreløbige forholdsregler fra Tribunal de commerce de Nanterre og fastslog, at de forslag om afståelse, som Schneider havde fremlagt, ikke var indgivet efter forudgående aftale med bestyrelsesformanden for Legrand, hvilket var i modstrid med bestemmelserne i punkt 1.7 i skrivelsen af 12. januar 2001, der er nævnt i præmis 2 ovenfor. Appelininstansen pålagde derfor Schneider at trække forslagene tilbage, da de ikke var godkendt af Legrands bestyrelsesformand.

- 28 Ved skrivelse af 29. november 2002 meddelte Kommissionen Schneider, at de foreslåede afhjælpningsforanstaltninger ikke var tilstrækkelige til at fjerne samtlige problemer vedrørende begrænsning af konkurrencen, som fusionen rejste, som følge af den usikkerhed, der fortsat bestod med hensyn til de afståede aktiviteter levedygtighed og selvstændighed, samt afhjælpningsforanstaltningernes manglende evne til at skabe en konkurrence, der kunne imødegå den stilling, enheden skabt af Schneider og Legrand ville have.
- 29 Ved skrivelse af 2. december 2002 kritiserede Schneider den omstændighed, at Kommissionen betvivlede afhjælpningsforanstaltningernes holdbarhed og evne til at sikre opretholdelsen af konkurrencen på de berørte franske sektormarkeder. Ifølge Schneider gjorde Kommissionens stillingtagen ikke længere fortsættelsen af diskussionen mulig på det meget sene stadium i proceduren. Følgelig meddelte Schneider Kommissionen, at man havde besluttet at gennemføre salget af Legrand til Wendel/KKR-konsortiet med henblik på at bringe den usikkerhed, i hvilken Schneider og Legrand skønnede at have befundet sig i mere end et år, til ophør.
- 30 Schneider bekræftede over for Kommissionen ved fax af 3. december 2002, at man havde besluttet at gennemføre salget af Legrand til Wendel/KKR-konsortiet. Schneider præciserede ved denne lejlighed, at gennemførelsen af salget i medfør af bestemmelserne i salgsaftalen af 26. juli 2002 ikke længere krævede nogen indsats fra Schneiders side, og at salget ville finde sted den 10. december 2002.
- 31 Ved skrivelse af 4. december 2002 bekræftede Kommissionen over for Schneider, at selskabets foreslåede afhjælpningsforanstaltninger på dette tidspunkt i proceduren ikke kunne fjerne den væsentlige tvivl om fusionens forenelighed med fællesmarkedet som følge af dens virkning på flere franske sektormarkeder. Kommissionen ville derfor i medfør af artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 4064/89 indlede den grundige undersøgelse af fusionen.

- 32 Den 10. december 2002 solgte Schneider sine andele i Legrand til Wendel/KKR-konsortiet.
- 33 Eftersom Schneider ikke længere kontrollerede Legrand, og kontrolproceduren således var uden genstand, underrettede Kommissionen ved skrivelse af 13. december 2002 Schneider om afslutningen af denne procedure.

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 34 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 10. februar 2003 har Schneider anlagt nærværende sag.
- 35 Den 16. april 2003 nedlagde Kommissionen påstand om afvisning af søgsmålet i henhold til artikel 114 i Rettens procesreglement.
- 36 Schneider har fremsat sine bemærkninger til denne påstand den 18. juni 2003.
- 37 Ved stævning indleveret den 10. oktober 2003 og registreret som sag T-351/03 anlagde Schneider endvidere sag med påstand om erstatning for den skade, som selskabet mente at have lidt som følge af de ulovligheder, Retten udtrykkeligt havde fastslået i Schneider I-dommen, og hvis betydning blev styrket af de uregelmæssigheder, der havde påvirket Kommissionens genoptagelse af den administrative procedure efter Schneider I- og Schneider II-dommene.

38 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

- Sagen antages til realitetsbehandling.
- Kommissionens beslutning i skrivelse af 4. december 2002 om at indlede den grundige kontrolprocedure i artikel 6, stk. 1, litra c), i forordning nr. 4064/89, samt Kommissionens beslutning i skrivelse af 13. december 2002, hvorved Schneider underrettes om afslutningen af kontrolproceduren vedrørende fusionen, annulleres.
- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

39 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

- Sagen afvises.
- Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

40 I medfør af procesreglementets artikel 114 træffer Retten på begæring af en part afgørelse om, hvorvidt sagen bør afvises uden at indlede behandlingen af sagens realitet. I medfør af samme bestemmelses stk. 3 forhandles der mundtligt om begæringen, medmindre andet bestemmes. I den foreliggende sag finder Retten sagen tilstrækkeligt oplyst ved sagsakterne og de forklaringer, parterne har afgivet

under den skriftlige behandling. Da Retten har alle de nødvendige oplysninger til rådighed til at træffe afgørelse, besluttet det, at det er uforholdende at afholde mundtlige forhandlinger.

Formaliteten, for så vidt søgsmålet sigter til samtidig annullation af de to anfægtede retsakter

- 41 Retten bemærker indledningsvis, at en sagsøger i princippet som i den foreliggende sag kan anfægte to retsakter i et og samme søgsmål (jf. i den retning Domstolens dom af 20.3.1959, sag 18/57, Nold mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 131, org.ref.: Rec. s. 89).
- 42 Følgelig kan den foreliggende sag antages til realitetsbehandling, for så vidt som den sigter til samtidig annullation af de to indankede retsakter.

Realiteten for så vidt angår afvisningpåstanden

- 43 Til støtte for sin påstand om afvisning har Kommissionen gjort gældende, at de to anfægtede retsakter ikke kan gøres til genstand for et annullationssøgsmål, samt at sagsøgeren ikke har nogen retlig interesse i annullation.
- 44 I den forbindelse skal det indledningsvis bemærkes, at det fremgår af fast retspraksis, at fysiske eller juridiske personer efter artikel 230, stk. 4, EF kun kan anfægte foranstaltninger med bindende retsvirkninger, som kan berøre sagsøgerens interesser ved at ændre dennes retsstilling væsentligt (jf. Rettens kendelse af

30.4.2003, sag T-167/01, Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke mod Kommissionen, Sml. II, s. 1873, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis).

- 45 Retsakter, hvis tilblivelse omfatter flere faser i en intern procedure, kan i princippet kun anfægtes, såfremt de udgør foranstaltninger, som definitivt fastlægger institutionens standpunkt som afslutning på denne procedure, modsat mellem-liggende foranstaltninger, der har til formål at forberede den endelige beslutning, og deres retsstridighed vil kunne gøres gældende under en sag anlagt til prøvelse af denne procedure (Domstolens dom af 11.11.1981, sag 60/81, IBM mod Kommissionen, Sml. s. 2639, præmis 10-12, og Rettens dom af 27.6.1995, sag T-186/94, Guérin automobiles mod Kommissionen, Sml. II, s. 1753, præmis 39).
- 46 Derudover har en fysisk eller juridisk person kun en retlig interesse i at anlægge sag til prøvelse af en retsakt, hvis annullationen af denne retsakt i sig selv kan have retlig betydning (jf. Domstolens dom af 24.6.1986, sag 53/85, AKZO Chemie mod Kommissionen, Sml. s. 1965, præmis 21).
- 47 Det skal derfor undersøges, om de to anfægtede retsakter berører sagsøgerens interesser ved at ændre dennes retsstilling væsentligt og således udgør bebyrdende retsakter for denne.

Formaliteten, for så vidt søgsmålet er rettet mod beslutningen af 4. december 2002 om at indlede den grundige undersøgelse af fusionen

— Parternes anbringender

- 48 Kommissionen har gjort gældende, at den anfægtede retsakt i lighed med en foreløbig stillingtagen vedtaget af Kommissionen i henhold til Rådets forordning

nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikler [81] og [82] (EFT 1959-1962, s. 81) (Rettens dom af 7.3.2002, sag T-95/99, Satellimages TV5 mod Kommissionen, Sml. II, s. 1425), kun er midlertidig, for så vidt som den bekræfter, at det er tvivlsomt, om fusionen er forenelig med fællesmarkedet, og som følge heraf indleder den grundige undersøgelse i henhold til artikel 6, stk. 1, litra c), i forordning nr. 4064/89.

49 Den anfægtede retsakt adskiller sig således fra visse endelige, bindende retsakter, hvorved Kommissionen tager stilling til anvendelsen af forordning nr. 4064/89 (Rettens dom af 24.3.1994, sag T-3/93, Air France mod Kommissionen, Sml. II, s. 121), de fællesskabsretlige konkurrenceregler (Domstolens dom af 29.6.1978, sag 77/77, BP mod Kommissionen, Sml. s. 1513, og Rettens dom af 22.3.2000, forenede sager T-125/97 og T-127/97, Coca-Cola mod Kommissionen, Sml. II, s. 1733) eller Fællesskabets statsstøtteregler (Domstolens dom af 30.6.1992, sag C-312/90, Spanien mod Kommissionen, Sml. I, s. 4117, og af 9.10.2001, sag C-400/99, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 7303).

50 Forlængelsen af udsættelsen af fusionen og virksomhedernes forpligtelse til at samarbejde med Kommissionen, som nødvendigvis følger af iværksættelsen af den grundige undersøgelsesfase, udgør kun en følge, der svarer til de normale virkninger af en akt, der er et led i en sagsbehandling, og griber — bortset fra stillingen under sagen — ikke ind i sagsøgerens retsstilling (dommen i sagen IBM mod Kommissionen, præmis 17).

51 Schneider har med urette gjort gældende, at de byrder, der er pålagt ved salgsaftalen for Legrand af 26. juli 2002, forandrer den anfægtede retsakt til en beslutning om forbud mod fusionen. For det første bestemmes en retsakt ud fra dens retlige grundlag og ikke ud fra de konkrete omstændigheder i hver sag. For det andet indgik Schneider helt frivilligt den pågældende aftale, eftersom den frist, Schneider havde til at gennemføre delingsbeslutningen, udløb den 5. februar 2003.

- 52 Selv om Kommissionen underrettede Schneider om, at selskabet ikke var fritaget fra at fortsætte planlægningen af salget af Legrand på trods af anlæg af annullations-søgsmålene rettet mod beslutningen om forbud (sag T-310/01) og delingsbeslutningen (sag T-77/02), ville Schneider dog ikke være tvunget til at afslutte salgsaftalen før afsigelsen af de pågældende domme, som kunne forventes i september eller oktober 2002. Derudover ville Schneider sagtens kunne undergive salget af Legrand en suspensiv betingelse om en endelig beslutning, hvorved Kommissionen konstaterer, at fusionen er forenelig med fællesmarkedet.
- 53 Endelig har Kommissionen stillet sig selv spørgsmålet om, hvorledes sagsøgeren stadig kan bevare en retlig interesse i forhold til den anfægtede retsakt, eftersom sagsøgeren inden vedtagelsen af denne selv gav uigenkaldeligt afkald på fusionen ved at foretage det endelige salg af Legrand uden at bevare kontrollen hermed.
- 54 Schneider har indvendt, at den anfægtede retsakt — uafhængigt af dens betegnelse som en akt, der er led i en sagsbehandling, eller som en beslutning — ikke blot medførte, at den grundige undersøgelse af fusionens forenelighed med fællesmarkedet blev indledt, men ligeledes, at anvendeligheden af forordning nr. 4064/89 på fusionen blev endeligt bestemt, at enhver stiltiende tilladelse til fusionen blev forbudt, at gennemførelsen af fusionen blev udsat i et tidsrum på mindst yderligere fire måneder, at de anmeldende parter blev pålagt at samarbejde med Kommissionen under den grundige undersøgelsesfase, og endeligt at den medførte bebyrdende og forkerte gennemførelsesbestemmelser for Schneider I- og Schneider II-dommene.
- 55 Særligt fratog den anfægtede retsakt, efter mere end halvandet års usikkerhed og forslag om betydelige afhjælpningsforanstaltninger, sagsøgeren udsigten til at overtage kontrollen med Legrand inden for en rimelig frist. Opretholdelsen af den opsættende virkning på fusionen har haft skadelig virkning, ikke blot ved i spidsen for Legrand at bevare en bestyrelse med personlig interesse i direkte modstrid med selskabets aktionærs interesser.

- 56 Salgsaftalen forpligtede Schneider til at udøve sin opsigelsesret senest den 5. december 2002 — det vil reelt sige den sidste dag i det tidsrum, Kommissionen havde til at vedtage en beslutning i henhold til artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 4064/89. Da Kommissionen havde fået kendskab til denne frist og klausulbeløbets betydelige størrelse i forbindelse med undersøgelsen af salgsaftalen, kunne den ikke være uvidende om, at den anfægtede retsakt, vedtaget den 4. december 2002, ville indebære et endeligt forbud mod fusionen.
- 57 Virkningen af den anfægtede retsakt kan således sammenlignes med virkningen af beslutninger, der inden for statsstøtte medfører udsættelse af udbetaling af en finansiering og et forbud mod, at modtagerlandet udbetaler den påtænkte støtte, før proceduren afsluttes ved en endelig beslutning.
- 58 Endelig finder Schneider, at selskabet stadig har fuld retlig interesse i annullation af den anfægtede retsakt, selv om Kommissionen tvang selskabet til at opgive fusionen. Schneider har kun undladt at udnytte opsigelsesklausulen i salgsaftalen, fordi man allerede vidste, at Kommissionen ville vedtage en beslutning, der faktisk eller retligt forbød fusionen.

— Rettens bemærkninger

- 59 I medfør af artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 4064/89 løber forordningens frister på ny fra datoen for domsafsigelsen, når Domstolen afsiger en dom, som helt eller delvist annullerer en beslutning truffet af Kommissionen i henhold til forordningen.

- 60 Ifølge samme bestemmelses stk. 6 anses sammenslutningen for at være forenelig med fællesmarkedet, hvis Kommissionen ikke har truffet beslutning i henhold til artikel 6, stk. 1, litra b) eller c), eller i henhold til artikel 8, stk. 2 eller 3, inden for de frister, der er fastsat i artikel 10, henholdsvis stk. 1 og 3, jf. dog artikel 9.
- 61 Det følger heraf, at de foreskrevne frister for kontrol af fusioner og virksomhedsovertagelser atter begyndte at løbe fra den 22. oktober 2002 i forhold til fusionen, hvilket svarer til datoen for domsafsigelsen i sag T-310/01, hvorved beslutningen om uforenelighed blev annulleret.
- 62 Følgelig havde Kommissionen fra den 22. oktober 2002 enten en frist på en måned eller seks uger til at iværksætte proceduren i henhold til artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 4064/89 eller en frist på fire måneder til at vedtage en beslutning i henhold til artikel 8, stk. 3, før en stiltiende beslutning om fusionens forenelighed anses for truffet til fordel for de anmeldende virksomheder.
- 63 Idet Kommissionen den 4. december 2002 vedtog beslutningen om i henhold til artikel 6, stk. 1, litra c), i forordning nr. 4064/89 at indlede den grundige undersøgelse af fusionen, antog den, at der som følge af afsigelsen af annullationsdommen var grundlag for at genoptage proceduren fra den indledende undersøgelse af anmeldelsen.
- 64 Et sådant valg kunne under de foreliggende omstændigheder i øvrigt kun påvirke de anmeldende virksomheders stilling som en nødvendig konsekvens af gennemførelsen af Rådets forordning nr. 4064/89.

- ⁶⁵ For det første ville Kommissionen have haft den foreskrevne frist på fire måneder, og eventuelle udsættelser, til at gennemføre en grundig undersøgelsesfase inden af sin beslutning, hvis den havde valgt den anden mulighed, nævnt i præmis 62 ovenfor, og fundet, at annullationen af beslutningen om uforenelighed havde medført en genoptagelse af proceduren inden for rammerne af den grundige undersøgelsesfase, uden at det i denne henseende var nødvendigt at træffe en ny beslutning om iværksættelse af proceduren.
- ⁶⁶ Fristen for gennemførelsen af salget af Legrand til Wendel/KKR-konsortiet var i aftalen fastsat til den 10. december 2002, dvs. en dato, der lå meget tidligere end udløbet af fristen på fire måneder, der løb fra afsigelsen af annullationsdommen.
- ⁶⁷ Som følge heraf kunne den anfægtede beslutning ikke ændre Schneiders stilling væsentligt i forhold til de frister, der skulle overholdes under proceduren, selv om den havde bevirket, at fristen på fire måneder løb fra den 4. december og ikke fra den 22. oktober 2002, hvis man tager udgangspunkt i den 10. december 2002.
- ⁶⁸ Endvidere viser rækkefølgen af de faktiske omstændigheder, som fulgte efter beslutningen om uforenelighed, at den anfægtede beslutning ikke i øvrigt kunne påvirke sagsøgerens retsstilling.
- ⁶⁹ Efter afsigelsen af Schneider II-dommen var Schneider nemlig ikke længere forpligtet til at gennemføre delingsbeslutningen af 30. januar 2002, der blev

annulleret som følge af annulationen ved Schneider I-dommen af beslutningen om fusionens uforenelighed, som delingsbeslutningen udgjorde en gennemførelsesforanstaltning til.

- 70 Derudover tilkom det Schneider efter Kommissionens genoptagelse af kontrolproceduren og på baggrund af de indvendinger, denne tidligere havde fremsat, at foreslå institutionen salg af aktiver, der kunne gøre fusionen forenelig med fællesmarkedet for de berørte nationale sektormarkeder, med hensyn til hvilke den økonomiske analyse i beslutningen om uforenelighed ikke var blevet forkastet af Retten, dvs. de franske sektormarkeder (jf. præmis 19 ovenfor).
- 71 Det er i øvrigt, hvad sagsøgeren som svar på Kommissionens skrivelse af 13. november 2002 har gjort ved den 14. november og herefter den 27. og den 29. november 2002 at fremlægge afhjælpningsforanstaltninger, der skulle forhindre overlappningen på de berørte markeder, og fremsætte sine indvendinger (jf. præmis 22, 23 og 26 ovenfor).
- 72 Ved skrivelse af 2. december 2002 meddelte Schneider imidlertid Kommissionen, at det var blevet besluttet at sælge Legrand til Wendel/KKR-konsortiet, hvorved man således afstod fra at gøre opsigelsesklausulen i salgsaftalen gældende. Schneider bekræftede sin beslutning over for Kommissionen ved fax af 3. december 2002 og præciserede ved denne lejlighed, at gennemførelsen af salget af Legrand til Wendel/KKR-konsortiet ikke længere krævede nogen indsats fra Schneiders side.
- 73 Schneider har således af egen drift — inden vedtagelsen af den anfægtede retsakt — besluttet at sælge Legrand til Wendel/KKR-konsortiet, hvorved fortsættelsen af kontrolproceduren er blevet uden genstand.

- 74 Det følger heraf, at den anfægtede beslutning ikke har kunnet have nogen indflydelse på opgivelsen af fusionen, eftersom salget ifølge sagsøgeren blev uigenkaldeligt inden vedtagelsen af den anfægtede beslutning.
- 75 Det er uden relevans for nærværende sag, at Schneider efter eget udsagn var tvunget til at sælge Legrand på grund af de betingelser, Kommissionen havde pålagt, og at Schneider har fundet sig ude af stand til at foreslå de nødvendige afhjælpningsforanstaltninger på grund af manglende aftale med Legrands bestyrelsesformand for at opnå Kommissionens samtykke til fusionen.
- 76 Selv om Kommissionens eventuelt fejlagtige adfærd i den henseende kan udgøre en virksom begrundelse for at afklare, om Kommissionen har kunnet påføre Fællesskabet et erstatningsansvar uden for kontrakt i forhold til Schneider, er det ikke tilstrækkeligt til at tillægge beslutningen om at indlede den grundige undersøgelsesprocedure karakter af en bebyrdende retsakt.
- 77 Schneiders anbringende om, at man kun afstod fra at udnytte opsigelsesklausulen i salgsaftalen, fordi man allerede vidste, at Kommissionen ville vedtage en beslutning, der i praksis forbød gennemførelsen af fusionen, kan ej heller tages til følge.
- 78 Ved vedtagelsen af den anfægtede beslutning har Kommissionen nemlig indskrænket sig til at bekræfte den alvorlige tvivl, den fortsat nærede med hensyn til fusionens forenelighed med fællesmarkedet, og som følge heraf indledt den grundige

undersøgelsesfase i henhold til artikel 6, stk. 1, litra c), i forordning nr. 4064/89, hvilket skulle gøre den i stand til at afgøre dette spørgsmål.

- 79 For fuldstændighedens skyld skal det endeligt bemærkes, at beslutningen om at iværksætte en formel undersøgelsesprocedure, der blev vedtaget den 4. december 2002, blot udgør en forberedende foranstaltning, som udelukkende har til formål at indlede en forundersøgelse, der skal fastslå de forhold, der ved afslutningen af denne procedure skal give Kommissionen mulighed for at træffe en endelig afgørelse om, hvorvidt fusionen er forenelig med fællesmarkedet.
- 80 Det er rigtigt, at den anfægtede retsakt indebærer en yderligere udsættelse af fusionens gennemførelse i henhold til artikel 7 og 10 i forordning nr. 4064/89 samt en forpligtelse for Schneider til at samarbejde med Kommissionen under den grundige undersøgelsesfase.
- 81 Disse omstændigheder, som følger direkte af forordning nr. 4064/89 og naturligt udledes af den indledende kontrol af fusionens forenelighed, som de berørte virksomheders anmeldelse af fusionen bevirker, går imidlertid ikke ud over den normale virkning af en akt, der er led i sagsbehandlingen, og påvirker således ikke Schneiders retsstilling ud over selskabets processuelle stilling i henhold til bestemmelserne i forordning nr. 4064/89 (jf. i den retning dommen i sagen IBM mod Kommissionen, præmis 17 ff.).

- 82 Det er ikke på grund af vedtagelsen af den anfægtede retsakt, men som følge af den opsættende virkning, der ifølge bestemmelserne i forordning nr. 4064/89 er knyttet til meddelelsen, at Schneider — som selskabet gør gældende — var afskåret fra inden for den ønskede frist at overtage kontrollen med Legrand, og at det var nødt til at bevare Legrands bestyrelse, hvis interesser var forskellige fra aktionærernes.
- 83 Schneider kan således ikke med føje gøre gældende, at vedtagelsen af den anfægtede retsakt har været til hinder for en stiltiende tilladelse til fusionen, som ellers ville blive betragtet som opnået i medfør af artikel 10, stk. 6, i forordning nr. 4064/89 ved udløbet den 5. december 2002 af den frist, som Kommissionen havde til at indlede den grundige undersøgelsesfase.
- 84 Følgelig kan retsakten af 4. december 2002 ikke anses for en retsakt, der er bebyrdende for sagsøgeren.
- 85 En sådan konklusion ændres ikke af sagsøgerens anbringende om, at den anfægtede retsakt skal sidestilles med en beslutning om at iværksætte en kontrol af statsstøtte i henhold til artikel 88, stk. 2, EF.
- 86 En sådan beslutning medfører, når den — selv midlertidigt — kvalificerer en statslig foranstaltning, der er under gennemførelse, som ny støtte, skønt den pågældende medlemsstat muligvis ikke deler denne opfattelse, at denne medlemsstat pålægges

en forpligtelse, som ikke automatisk følger af EF-traktaten, til at ændre sin adfærd ved at udsætte gennemførelsen af den nævnte foranstaltning (jf. dommen i sagen Spanien mod Kommissionen, nævnt i præmis 49 ovenfor, præmis 20-24, og dommen i sagen Italien mod Kommissionen, nævnt i præmis 49 ovenfor, præmis 56-59).

⁸⁷ Den anfægtede retsakt medfører derimod ikke i sig selv en forpligtelse til en adfærd, som ikke allerede kan udledes af de pågældende virksomheders anmeldelse af virksomhedsovertagelsen til Kommissionen.

⁸⁸ Eftersom den anfægtede retsakts indvirkning på Schneiders processuelle stilling ikke går ud over bestemmelserne i forordning nr. 4064/89, hvis gyldighed Schneider ikke anfægter, kan Schneiders anbringende, der støttes på den eventuelle manglende mulighed for at anfægte retsakten, ikke tages til følge.

⁸⁹ Retten bemærker, at Schneider under alle omstændigheder havde været berettiget til at indbringe et annullationssøgsmål for Fællesskabets retsinstanser til prøvelse af den endelige beslutning om fusionens forenelighed med fællesmarkedet, der var blevet truffet ved afslutningen af kontrolproceduren, såfremt beslutningen havde været bebyrdende for selskabet, hvis Schneider ikke havde givet afkald på fusionen under kontrolproceduren ved at sælge Legrand til Wendel/KKR-konsortiet, hvilket således førte Kommissionen til at afslutte proceduren uden at træffe en sådan endelig beslutning.

⁹⁰ Herved har Schneider selv frtaget sig muligheden for subsidiært at gøre den her anfægtede retsakts eventuelle retsstridighed gældende under et søgsmål, som

selskabet kunne have indbragt til prøvelse af den endelige beslutning, såfremt der ikke var blevet givet afkald på fusionen.

- ⁹¹ Søgsmålet må således afvises, for så vidt som det vedrører beslutningen af 4. december 2002 om at indlede en grundig undersøgelse af fusionen.

Formaliteten, for så vidt søgsmålet er rettet mod beslutningen af 13. december 2002 om afslutning af kontrolproceduren vedrørende fusionen

— Parternes anbringender

- ⁹² Ifølge Kommissionen har Schneider ikke godtgjort, at retsaken af 13. december 2002 om afslutning af kontrolproceduren vedrørende fusionen har ændret selskabets retsstilling væsentligt.

- ⁹³ Schneiders salg af Legrand har ikke kun medført, at Kommissionen ikke skulle tage stilling til fusionens forenelighed med fællesmarkedet, men har ligeledes gjort vedtagelsen af en sådan beslutning og fortsættelsen af en undersøgelse uden genstand umulig. Den egentlige beslutning var Schneiders beslutning om at give afkald på fusionen ved at sælge Legrand. Kommissionen indskrænkede sig til at tage dette til efterretning og meddelte Schneider, at sagsbehandlingen var afsluttet. En orienterende skrivelse har ingen retlig virkning og kan således ikke gøres til genstand for et annulationssøgsmål (Rettens kendelse af 30.9.1999, sag T-182/98, UPS Europe mod Kommissionen, Sml. II, s. 2857, præmis 44).

94 Schneider, der har fremhævet, at selskabet ikke har trukket anmeldelsen af fusionen tilbage, finder derimod, at beslutningen om afslutning kan gøres til genstand for et annulationssøgsmål, for så vidt som Kommissionen, der er bemyndiget til at konstatere en tilsidesættelse og straffe denne, nødvendigvis vedtager en akt, der har retlig virkning, når den indstiller en undersøgelse, som den har iværksat på foranledning af en klage. Der kan anlægges sag til prøvelse af skrivelser, som afslutter sagsbehandlingen, idet disse skrivelser har indhold og virkning som en beslutning, i det omfang de afslutter en undersøgelse (Rettens kendelse af 20.3.2001, sag T-59/00, Compagnia Portuale Pietro Chiesa mod Kommissionen, Sml. II, s. 1019, præmis 42).

95 Derudover vil Schneider være frataget enhver retlig beskyttelse, for så vidt som selskabet ikke kan anfægte lovligheden af beslutningen om afslutning og i den forbindelse påberåbe sig, at beslutningen om at indlede den grundige undersøgelsesprocedure er ulovlig.

— Rettens bemærkninger

96 Efter Schneiders salg af Legrand til Wendel/KKR-konsortiet kan den anmeldte fusion kun anses for opgivet, og kontrollen af denne fusion, som Kommissionen havde genoptaget som følge af annulationsdommene af 22. oktober 2002, var dermed uden genstand, således som Kommissionen har bemærket i sin skrivelse af 13. december 2002 om afslutning af proceduren.

- 97 Ved denne skrivelse har Kommissionen således indskrænket sig til at tage bortfaldet af kontrollens genstand til efterretning og meddele sagsøgeren den formelle afslutning af proceduren.
- 98 Den omstændighed, at Schneider ikke har foretaget en formel tilbagetrækning af den oprindelige anmeldelse af fusionen, er uden betydning for denne vurdering, eftersom Schneiders afkald på fusionen var tilstrækkelig til at fratage kontrolproceduren enhver genstand.
- 99 Schneider har forgæves påberåbt sig den nævnte kendelse i sagen *Compagnia Portuale Pietro Chiesa* mod Kommissionen, som blev afsagt vedrørende henlæggelsen af en klage, der anmeldte tilsidesættelser af de fællesskabsretlige konkurrenceregler.
- 100 Den påberåbte kendelse og den retspraksis, der er henvist til i præmis 41 og 42, fastslår nemlig, at henlæggelsen af en klage fra borgere, der anmoder Kommissionen om at fastslå en tilsidesættelse af konkurrencereglerne og straffe denne tilsidesættelse, fastsætter endeligt institutionens stilling i forhold til undersøgelsesproceduren af denne klage. Den anfægtede beslutning om afslutning indeholder imidlertid ingen stillingtagen fra Kommissionens side og drager blot de uundgåelige konsekvenser af faktiske omstændigheder, der gør kontrolproceduren uden genstand.

- 101 Følgelig udgør beslutningen af 13. december 2002 om afslutning af kontrolproceduren ikke en retsakt, der er bebyrdende for sagsøgeren.
- 102 Det følger heraf, at søgsmålet ligeledes må afvises, for så vidt som det retter sig mod beslutningen af 13. december 2002 om afslutning af kontrolproceduren vedrørende fusionen.
- 103 For så vidt angår den retlige beskyttelse, som Schneider har fremført som anbringende mod de ulovligheder, selskabet har gjort gældende, at Kommissionen har begået under kontrolproceduren, der blev genoptaget som følge af Schneider I- og Schneider II-dommene, kan det for fuldstændighedens skyld bemærkes, at sagsøgeren — som det fremgår af gennemgangen af sagens baggrund — allerede har indbragt et søgsmål med påstand om erstatning for den skade, selskabet hævder at have lidt som følge af disse ulovligheder.
- 104 Det følger af de ovenstående betragtninger, at søgsmålet må afvises i sin helhed.

Sagens omkostninger

- 105 Ifølge procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgeren har tabt sagen, pålægges det selskabet at bære sine egne omkostninger og at betale Kommissionens omkostninger i overensstemmelse med dennes påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

bestemmer

RET TEN (Fjerde Afdeling)

- 1) **Sagen afvises.**
- 2) **Sagsøgeren bærer sine egne omkostninger og betaler Kommissionen for De Europæiske Fællesskabers omkostninger.**

Således bestemt i Luxembourg den 31. januar 2006.

E. Coulon

Justitssekretær

H. Legal

Afdelingsformand